

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu:

Europejskie Prawo Ochrony Środowiska

2. Kod zajęć/przedmiotu:

3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy

4. Kierunek studiów: Ochrona środowiska, studia stacjonarne

5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): II stopień

6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki

7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): II

8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW):

Wykłady: 20 godzin

Konwersatoria: 10 godzin

9. Liczba punktów ECTS: 3

10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia

mgr Ewa Sokołowska

11. Język wykładowy: polski

12. Zajęcia/przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu

- 1) Powtórzenie i ugruntowanie podstawowych zagadnień dotyczących polskiego prawa ochrony środowiska i przyrody.
- 2) Powtórzenie i ugruntowanie uzyskanej wiedzy z zakresu ochrony poszczególnych elementów środowiska i przyrody w Polsce.
- 3) Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi powstania Unii Europejskiej, jej systemu prawa, jego wykładni oraz systemu instytucjonalnego UE.
- 4) Poznanie przez studentów zagadnień dotyczących: europejskiego prawa środowiska, odpowiedzialności za naruszenie tego prawa nadto polityki Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska.
- 5) Poznanie przez studentów zagadnień harmonizacji prawa środowiska Unii Europejskiej i implementacji tych norm do polskiego systemu prawa ochrony środowiska i przyrody.
- 6) Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami międzynarodowego prawa środowiska.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)
Podstawowa wiedza z zakresu polskiego prawa ochrony środowiska i przyrody.

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów

Symbol EU dla przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
Efekt_01	Zna i rozumie pojęcie środowiska i ochrony środowiska, potrafi podać i omówić źródła oraz organy ochrony środowiska; zna zasady prawa ochrony środowiska oraz zasady korzystania ze środowiska; orientuje się w: zagadnieniach związanych z odpowiedzialnością w prawie ochrony środowiska, jej rodzajach i przesłankach, nadto środkach prawnofinansowych ochrony środowiska; potrafi nawiązać kontakt/ współpracę z właściwą instytucją, sądową instancją lub organizacją w celu rozwiązania konkretnego problemu prawnego, ustosunkowania się do otrzymanego pisma, jednocześnie student dysponując pozyskaną wiedzą potrafi sformułować stosowne pismo do właściwej instytucji celem realizacji przysługującego mu prawa.	K_W24, K_W25, K_W26, K_W27, K_W28, K_U03, K_U05, K_U07, K_U08, K_U15, K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K06

Efekt_02	Zna i rozumie zagadnienia związane z ochroną poszczególnych elementów środowiska; potrafi wyjaśnić związki pomiędzy ochroną środowiska a ochroną przyrody; potrafi scharakteryzować ustawę o ochronie przyrody; jednocześnie student dysponując pozyskaną wiedzą potrafi znaleźć aktualnie obowiązujący przepis prawa, dokonać jego wykładni i na jego podstawie rozwiązać konkretny problem prawny, nadto przeanalizować przepis lub pismo/pozew otrzymane w sprawie.	K_W27, K_W28, K_W29, K_U03, K_U05, K_U07, K_U08, K_U11, K_U14, K_U16, K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K06
Efekt_03	Zna i rozumie podstawowe zagadnienia dotyczące Unii Europejskiej w tym proces jej powstania; zna system jej prawa, umie scharakteryzować źródła praw UE w tym źródła oraz akty prawa środowiska UE, potrafi znaleźć stosowny przepis prawa oraz dokonać samodzielnie jego wykładni; potrafi scharakteryzować strukturę instytucjonalną Unii Europejskiej; nawiązać kontakt z właściwym organem; wie na jakie sądy dzieli się Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej i jakie są rodzaje skarg do poszczególnych sądów i Trybunału.	K_W24, K_W25, K_W28, K_U03, K_U05, K_U07, K_U08, K_U11, K_U15, K_K01, K_K02
Efekt_04	zna podstawy stanowienia prawa UE, odpowiedzialności za naruszenie jej prawa; potrafi krótko przedstawić zagadnienia harmonizacji prawa środowiska Unii Europejskiej i wdrażania jej norm do polskiego systemu prawa; dokonać wykładni przepisu europejskiego prawa środowiska, podać przykład implementacji europejskich przepisów prawa do polskiego systemu prawa ochrony środowiska i przyrody; przedstawić problematykę odpowiedzialności państw członkowskich za naruszenie prawa środowiska Unii Europejskiej oraz znaleźć regulacje UE dotyczące odpowiedzialności karnej; korzystając ze zdobytej wiedzy umie nawiązać kontakt z właściwą instytucją UE.	K_W24, K_W25, K_U03, K_U05, K_U07, K_U08, K_U11, K_U15, K_U16, K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K06
Efekt_05	Zna i rozumie pojęcia podstawowe prawa środowiska Unii Europejskiej i zakres jego obowiązywania; zna zagadnienia dotyczące kształtowania się i rozwoju polityki Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska; potrafi podać podstawy traktatowe i cele polityki UE w dziedzinie środowiska; potrafi omówić traktatowe cele generalne i szczegółowe; orientuje się w zagadnieniach prawa do środowiska w prawie UE; potrafi omówić zasady traktatowe prawa środowiska UE oraz znaleźć podstawowe akty prawne UE dotyczące poszczególnych elementów środowiska.	K_W26, K_W28, K_W29, K_U03, K_U05, K_U07, K_U08, K_U11, K_U14, K_U15, K_U16, K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K06
Efekt_06	Zna i rozumie podstawowe zagadnienia dotyczące międzynarodowego prawa w dziedzinie środowiska: pojęcia podstawowe, zasady, powstanie tego prawa; przedstawić podmioty i źródła międzynarodowego prawa środowiska.	K_W24, K_W26, K_W28, K_U03, K_U05, K_U08, K_U15, K_U16, K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K06
Efekt_07	Potrafi wskazać kompetencje UE do zawierania umów międzynarodowych i znaleźć najważniejsze umowy międzynarodowe – konwencje stanowiące o ochronie: przyrody, środowiska morskiego, międzynarodowym obrocie odpadami, ochronie atmosfery, transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości; potrafi dokonać wykładni przepisów tych umów, sprawdzając np. czy przepisy prawa międzynarodowego znajduje odzwierciedlenie w polskim systemie prawa ochrony środowiska i przyrody.	K_W24, K_W26, K_W28, K_W29, K_K03, K_U05, K_U08, K_U11, K_U14, K_U15, K_U16, K_K01, K_K02, K_K04, K_K06

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu	Symbol EU dla przedmiotu
Podstawowe pojęcia dla prawa ochrony środowiska. System źródeł i organy ochrony środowiska. Zasady prawa ochrony środowiska i ich znaczenie. Odpowiedzialność w prawie ochrony środowiska. Zasady korzystania ze środowiska. Środki prawnofinansowe ochrony środowiska.	Efekt_01
Ochrona poszczególnych elementów środowiska: w zagospodarowaniu przestrzennym, kopaliny, wód, zwierząt i roślin, powietrza, prawna ochrona przyrody, odpady i ich zagospodarowanie.	Efekt_02
Zagadnienia podstawowe dotyczące Unii Europejskiej proces jej powstania, system źródeł prawa UE i wykładnia tego prawa. Źródła i akty prawa środowiska Unii Europejskiej oraz procedury jego stanowienia. Struktura instytucjonalna Unii Europejskiej. Organy doradcze UE. Podział Trybunału Sprawiedliwości UE na poszczególne sądy. Europejska Agencja Środowiska.	Efekt_03
System prawny Unii Europejskiej. Stosunek prawa unijnego do prawa krajowego. Zagadnienia harmonizacji prawa środowiska Unii Europejskiej i implementacji norm prawa UE do polskiego systemu prawa. Odpowiedzialność państw członkowskich w przypadku naruszenia prawa UE. Odpowiedzialność karna w prawie środowiska UE. System ochrony prawnej w tym rodzaju postępowań sądów unijnych i postępowanie prejudycjalne.	Efekt_04
Zagadnienia wprowadzające do prawa środowiska Unii Europejskiej, pojęcia podstawowe, zakres obowiązywania. Prawo środowiska Unii Europejskiej. Kształtowanie się i rozwój UE polityki w dziedzinie środowiska. Podstawy traktatowe i cele polityki UE w dziedzinie środowiska. Traktatowe cele generalne i szczegółowe. Prawo do środowiska w prawie UE. Zasady traktatowe prawa środowiska UE. Podstawowe akty prawne UE dotyczące poszczególnych elementów środowiska.	Efekt_05
Zagadnienia podstawowe międzynarodowego prawa środowiska, pojęcie i powstanie tego prawa. Podmioty międzynarodowego prawa środowiska. Źródła międzynarodowego prawa środowiska.	Efekt_06
Umowy międzynarodowe w dziedzinie środowiska. Najważniejsze umowy międzynarodowe – konwencje stanowiące o ochronie: przyrody, środowiska morskiego, międzynarodowym obrocie odpadami, ochronie atmosfery, transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości.	Efekt_07

5. Zalecana literatura

Wydawnictwa książkowe (wybrane fragmenty wskazane przez prowadzącego)

1. B. Wierzbowski, B. Rakoczy: Prawo ochrony środowiska. Lexis Nexis, Warszawa, 2012.
2. M. M. Kenig-Witkowska: Prawo środowiska Unii Europejskiej. Wolters Kluwer Polska, Warszawa, 2011.
3. M. M. Kenig-Witkowska: Międzynarodowe prawo środowiska. Wolters Kluwer Polska, Warszawa, 2011.
4. Jendrośka J. (red.): Leksykon prawa ochrony środowiska. Wolters Kluwer Polska, Warszawa, 2012.
5. W. Hakenberg: Prawo europejskie. C.H. BECK, Warszawa, 2012.
6. red. naukowa M. Górski: Prawo ochrony środowiska. Wolters Kluwer Polska, Warszawa, 2014.

6. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.

Materiały ćwiczeniowe i wykłady będą udostępnione na platformie e-learningowej

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EK (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	TAK
Wykład konwersatoryjny	TAK
Wykład problemowy	
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla przedmiotu						
	Efekt_1	Efekt_2	Efekt_3	Efekt_4	Efekt_5	Efekt_6	Efekt_7
Egzamin pisemny	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Egzamin ustny							
Egzamin z „otwartą książką”							
Kolokwium pisemne	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Kolokwium ustne							
Test							
Projekt							
Esej							
Raport							
Prezentacja multimedialna							
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)							
Portfolio							

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	30
Praca własna studenta:	
Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
Przygotowanie projektu	
Przygotowanie pracy semestralnej	
Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	25
SUMA GODZIN	75
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM

Wykłady:

bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, egzamin na poziomie poprawności 91-100%

dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, egzamin na poziomie poprawności 81-90%

dobry (db; 4,0): dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, egzamin na poziomie poprawności 71-80%

dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami, egzamin na poziomie poprawności 61-70%

dostateczny (dst; 3,0): zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami, egzamin na poziomie poprawności 51-60%

niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, egzamin na poziomie poprawności <51%

Konwersatoria:

bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, kolokwium na poziomie poprawności 91-100%

dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, kolokwium na poziomie poprawności 81-90%

dobry (db; 4,0): dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, kolokwium na poziomie poprawności 71-80%

dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami, kolokwium na poziomie poprawności 61-70%

dostateczny (dst; 3,0): zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami, kolokwium na poziomie poprawności 51-60%

niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, egzamin na poziomie poprawności <51%